

od morivca, kateri svojo roko po nar bornišim beraču v človeški družbi stegne; za toliko več pa, kar se je, ki nima v avstrijski zgodovini para, 18. dan februarja na Dunaji pripetilo, ko je morivec prederzno po življenji nar zlahnejiga kneza, in serčno krog in krog ljubljeniga očeta stegnili; to grozopolno hudodelstvo, katero se po vsih avstrijskih deželah od ust do ust razširjuje, po vrednosti popisati nam besed zmanjkuje.

Ker ni božja previdnost nikomur razodela naprej vediti, kaj se mu zna v tem ali v tem hipu primeriti, zato ni bilo tudi milionam zvestih podložnikov mogoče, svojiga serčno spoštovaniga cesarja napadu strašne nesreče z lastno roko odtegniti. To strašno hudodelstvo, kakoršnemu para v avstrijskih zgodovinah ne najdemo, je prav izmeček pekleniskiga prokletstva, katero je bilo nad svitlim vladarjem poskušano, hvala Bogu, pa ne doveršeno; zakaj božje oko čuje vedno nad življenjem tiste posvečene osebe, ktera je po milosti božji izvoljena osoda svojiga naroda z mogočno roko vladati.

Maksimilian grof O'Donnell, c. k. polkovnik in krilni adjutant Njih Veličanstva presvitliga cesarja in Dunajski mestnjani Jožef Ettenreich sta bila po božji sklenitbi poklicana, o napadu morivca urno in serčno našim presvitlimu cesarju in gospodu na pomoč priti, in ga z nevarnostjo svojiga lastniga življenja zažugani smerti oteti.

Za to, da sta imenovana moža presvitliga cesarja iz rok prederzniga morivca rešila, in mu predrago življenje ohranila, kar se jima nemore po nebni ceni po vrednosti poplačati, nju daruje slavno nju lastna vést in nar vikši in imenitniši hvala presvitliga cesarja. Toda tudi v naših persih se počutki budé, se verlimamožema po mogočnosti hvaležne skazati.

Grof O'Donnell je že s svojo rodovino v versto žlahtnikov naše dežele zapisan in ponosno ga zamoremo med častnimi mestnjani poglavitniga Ljubljanskiga mesta z vsimi pravici pozdraviti.

Pa kdo ne bo tudi verlimu Dunajskimu mestnjani Ettenreichu hvaležen roke podal? On je gotovo tega spoštovanja vreden; zakaj on si je svest ne samo dopolnjene dolžnosti zvestiga mestnjana, ampak je tudi popolnoma prepričan, da bi bil vsak podložnik avstrijskemu cesarju v enaki zadevi ravno to storil, kot on. — Toda zastoj stegujemo svoje roke po verlimu mestnjani, naš sprejem ga ne more dospeti; vender pa mora zvediti, kako ga, akoravno scer majhna, pa v vsih rečeh svojimu presvitlimu cesarju vdana krajnska dežela, hvaležna spoštuje.

Ta predlog, kteriga ni duhovšina, ne žlahtniki, ne mestnjani, ne kmetje, ne kakošna druga družba, ampak naša od golih počutkov za pravico goreča dežela sprožila, in verlimu možu v hvaležno spoznanje njegove državne čednosti kakošen slaven spominek iz srebra narediti namenila, in mu ga v zahvalo njegove neprecenljive obnaše podariti, ni iz mojiga peresa, ampak izvira iz golih in iskrenih počutkov blagodušnih Krajnecov.

Rad se vdam tem blagodušnim željem, in če vam je moja ponudba všeč, bom radovoljin pobiral, kar boste na oltar državne čednosti položili, in po izvoljenih tukajšnjih odbornikih tudi do konca izpeljal.

Zavoljo tega prosim častite duhovske in deželske gosposke, posebno pa visokočastite gospode tehante in fajmoštre, predstojnike politiskih in sodniških okrogov, in vse tiste, kateri imajo v državnih rečeh opraviti, da bi to osnovo v svojih okolicah ročno razglasili in po svoji moči podpirali, in z mano vred delo čebelic prevzeli, in vsak še tako majhin dar, z imenam

darovavca zapisali, in izid svoje prizadetve do konca marca t. l. na me poslali; potem si bom prizadeval, to reč kar se bo dalo, urno pospešiti in do konca dognati.

Zraven tega prosim tudi iména vsih tistih darovavcov, ki bodo v omenjeni namen koliko toliko darov podpisali, mi razločno zapisane poslati, katerih natanjki imenik se bo potem v vedni spomin gospoda Ettenreicha in naše dežele za večne čase v bukvarnici deželniga zgodovinskiga društva shranil.

V Ljubljani zvečer 25 februarja 1853.

Andrej grof Hohenwart.

Novičar iz mnogih krajev.

Presvetli cesar bo skorej popolnoma zdrav; zdravnika njegova sta 5. dan t. m. izgovorila, da se zdravje Njih veličanstva od dneva do dneva tako zboljšuje, da se zanaprej ne bojo več izdajali zdravniški naznanki. Še zmiraj vrejo od vsih krajev cesarstva poslanci na Dunaj, ki naznanujejo iskreno veselje nad srečno odvrenjeno nevarnost, v kateri je življenje cesarjevo bilo, in zagotavljujejo zvesto vdanost cesarskemu prestolu. — Na povabilo gosp. nadvojvoda Ferdinanda Maksimiliana (brata cesarjevega): naj bi se z združeno pripomočó blagoselčnih prebivavcov celega cesarstva v večni spomin hvaležnosti za odvrenjeno nevarnost, v kateri je 18 p. m. življenje cesarjevo bilo, na Dunaji veličanska nova cerkev sozidala, je dosihmal (po 3. naznanilu) se že, večidel na Dunaji, nabralo 181.262 fl. in 69 cekinov. — 3. dan t. m. je c. k. vojna sodba v Peštu tri lani vjete tovarše Košuta (eden je bil učenik otrok Košutovih sester, druga dva sta bila advokata) obesiti, enega pa (bivšega c. k. oficirja) vstreliti dala. — Vojna sodba v Mantovi je izmed 27 vstaje deležnih Lahov 23 k smerti obsodila; maršal Radecki je odpustil vsim smertno kazni, premenivši jo v ostro ječo, le dva plemenitnika in enega nadduhovna je 28. dan p. m. obesiti ukazal. — Naša vlada je že poplačala v 3 obrokih (bristih) po 1 milion 796.234 fl. vés dolg, ki ga je imela Rusu odrajtati za to, da je rusovska armada cesarski pomagala v Ogerski vojski. — Nar novejši novica iz Turškega naznanjuje, da rusovska vlada terja od Turka spoznanje samostojnosti Černogore, in da je šlo od sultana povelje do Omer-pašata: naj berž ustavi vojsko zoper Černogore. Rus in pa Turk si sedaj nista kaj dobra, in ker Rus od turške vlade tirja predpravice za božji grob, je Turk prosil Prusko vlado za srednico o ti zadevi. — Sledeče ošabno pismo je poslal Reis-paša iz Ostroga 15. februarja do kneza Černogorskega: „Od mene Reis-paša Zeku Petroviču na Cetinje! Čujem in donašajo mi ljudje, da se nekoliko časa napihuješ in braniš sirotin kom OZRINIČKOM, da se carovi milosti ne podveržejo. Ako bi to tvoj stric Juri počel, bi se ne čudil toliko, ker on je mož, kterega ljudje poznajo; al tebi se čudim, da se tako napenjaš, ker ne veš za kaj, in ker te niko ne pozná. Odjenjaj, fantin, od tega početja; ne pregreši se na duši svoji, da te sirote ne bojo klele; ti dobro veš, da si bodem osvojil Černogoro, ako bi moral tudi 7 let se vojskovati. Čujem, da imaš nekoga, ki te podpira; zato se čudim, da so taki ljudje, ki vtikujejo perst med tuje vrata“. Na to Reisovo pismo ni odgovoril knez Černogorski, ki ima preimek Zeko od „plavih oči“; v Černogori je navada otrokom priimke dajati po barvi las, očes ali kože.

Današnjemu listu

je pridjana 3. pola „občne povestnice“.